

Zapisnik sestanka o uporabi podatkov iz eVŠ v lokalnih bazah podatkov o članih knjižnic v sistemu COBISS

- Namen sestanka:**
1. Dogovor o postopku pridobivanja podatkov o študentih iz informacijskega sistema eVŠ za pripravo referenčne baze študentov in ažuriranja podatkov o študentih v lokalnih bazah podatkov knjižnic v sistemu COBISS
 2. Dogovor o prehodu na uporabo šifrantov iz eVŠ v sistemu COBISS
- Kraj in čas:** Institut informacijskih znanosti, Prešernova 17, Maribor
6. 9. 2012, 10.00–11.45
- Prisotni sodelavci Izuma:**
- Romana Muhvič Šumandl
 - Miro Kolarič
 - mag. Matjaž Cigrovski
 - Marko Kušar
 - mag. Zdenka Kamenšek
- Prisotni vabljeni:**
- mag. Marjana Heričko (vodja projekta eVŠ na Univerzi v Mariboru)
 - dr. Izidor Golob (pomočnik glavne tajnice, vodja Računalniškega centra Univerze v Mariboru)
 - mag. Tomo Jarc (pomočnik glavnega tajnika, vodja univerzitetne službe za informatiko, Univerza v Ljubljani)
 - Duša Marjetič (podsekretarka v Sektorju za visoko šolstvo, Direktorat za visoko šolstvo in znanost na Ministrstvu za izobraževanje, znanost, kulturo in šport)
 - mag. Petruša Miholič (v. d. direktorice Univerzitetne knjižnice Univerze na Primorskem)
 - Sandra Kurnik Zupanič (vodja Izposojevalne službe v Univerzitetni knjižnici Maribor, Univerza v Mariboru)
- Odsotni vabljeni:**
- dr. Mojca Kotar (pomočnica glavne tajnice, Univerzitetna služba za knjižnično dejavnost, Univerza v Ljubljani)
 - Vanesa Valentinčič Murovec (Univerza v Novi Gorici)
 - dr. Zdenka Petermanec (ravnateljica Univerzitetne knjižnice Maribor)

Po uvodnem pozdravu in predstavitvi udeležencev sestanka je Romana Muhvič Šumandl na kratko predstavila problematiko, zaradi katere je bil sestanek sklican. Dr. Mojca Kotar je

namreč julija 2012 obvestila IZUM, da se za potrebe projekta eVŠ uporabljajo šifranti, ki se razlikujejo od šifrantov v sistemu COBISS. Ker je bilo ugotovljeno, da so med podatki, ki jih dobi IZUM od računalniških centrov za ažuriranje podatkov v lokalnih bazah knjižnic visokošolskih zavodov, in novimi šifranti iz eVŠ razlike, je IZUM predlagal sestanek vseh, ki so udeleženi v teh postopkih. Na sestanku naj bi se seznanili s projektom eVŠ in realizacijo uporabe eVŠ v praksi ter določili način in obliko pridobivanja podatkov o študentih za študijsko leto 2012/13 in za naslednja študijska leta.

Duša Marjetič je najprej na kratko predstavila sistem eVŠ, Sandra Kurnik Zupanič pa nato še uporabo eVŠ v praksi. Slednja je izpostavila problem določanja oz. spremembe vpisne številke študenta ob prehodu s 1. na 2. stopnjo bolonjskega študija in opozorila na potrebo po enolični številki študenta, ki bi se za potrebe knjižnic vodila v eVŠ in bi spremljala študenta skozi ves njegov študij. S tem se je strinjala tudi mag. Petruša Miholič. V eVŠ je ključni podatek EMŠO, ki pa ga knjižnice skladno z obstoječo zakonodajo ne smejo uporabljati.

Mag. Marjana Heričko je pojasnila, da v evidenci študijskih programov AIPS na Univerzi v Mariboru k trenutnim šifram za študijsko leto 2012/13 pripišejo tudi šifre iz eVŠ.

Mag. Tomo Jarc je poudaril potrebo, da se odgovorni za eVŠ povežejo z Izumom. Iz Univerze v Ljubljani bodo podatki za študijsko leto 2012/13 poslani (še) v stari obliki, tj. s šiframi iz dosedanjih veljavnih šifrantov v sistemu COBISS.

Sandra Kurnik Zupanič je menila, da bi knjižnice morale imeti vpogled v sistem eVŠ zaradi preverjanja statusov študentov, ki niso vpisani na Univerzi v Mariboru. Duša Marjetič je pojasnila, da je vpogled v eVŠ dovoljen po Zakonu o upravnem postopku na podlagi zahteve za poizvedbe, za povezljivost pa bi potrebovali drugo pravno osnovo.

Mag. Petruša Miholič je povedala, da bi bilo smiselno uporabljati šifrante iz eVŠ na nacionalni ravni tudi za druge potrebe, kot npr. pripravo statističnih poročil za različne naročnike. Zanimalo jo je, ali so prejemniki statističnih poročil knjižnic (npr. CeZaR) seznanjeni z novimi šifranti. Prepoved uporabe enotne matične številke občana (EMŠO) za potrebe evidenc članov v knjižnici je po njenem mnenju nepraktična, saj študenti ob vpisu s podpisom dovolijo uporabo svojih podatkov (tudi EMŠO) za potrebe evidenc v knjižnici.

Duša Marjetič je pojasnila, da je eVŠ namenjen za preverjanje upravičenosti do denarnih sredstev, subvencij, in je zato EMŠO ključni podatek. Predlagala je, da bi možnost uporabe EMŠA v visokošolskih knjižnicah dodali v Zakon o knjižničarstvu.

Mag. Petruša Miholič je izpostavila potrebo po ažuriranju podatkov o študentih v programski opremi COBISS3/Izposoja oz. potrebo po povezanosti med COBISS in eVŠ. Miro Kolarič je ob tem pojasnil, da je ta dopolnitev že vključena v načrtovanih dopolnitvah programske opreme COBISS3/Izposoja.

Mag. Zdenka Kamenšek je razložila, katere vrste podatkov so ustrezne službe visokošolskih zavodov posredovale Izumu za potrebe knjižnic. Sistem eVŠ vseh teh podatkov (ni podatkov o e-pošti, številki indeksa, podjetju zaposlitve in poklicu) ne zagotavlja, razen tega pa tudi ne uporablja šifrantov COBISS.

Romana Muhvič Šumandl je nato povzela, da bo IZUM dobil podatke iz Univerze v Ljubljani in Univerze v Mariboru v dosedanji veljavni strukturi, kar sta potrdila tudi dr. Izidor Golob in mag. Tomo Jarc. Sprejet je bil sklep:

SKLEP 1: Za študijsko leto 2012/13 se podatki za potrebe ažuriranja podatkov o študentih pripravijo v predpisani strukturi z dosedanjimi šifranti; Izumu jih posredujejo računalniški centri univerz.

V zvezi s strukturo podatkov o študentih je mag. Marjana Heričko izrazila željo, da IZUM v njihov računalniški center pošlje opis, kakšna naj bi bila struktura poslanih podatkov o študentih, da bi lahko v centru preverili dolžino šifer za študijske programe oz. smeri.

Mag. Matjaž Cigrovski je poudaril, da bi bilo treba pripraviti pretvorbene tabele (šifranti iz COBISS – šifranti iz eVŠ). Duša Marjetič je pojasnila, da bodo na Ministrstvu preverili, ali bi lahko pripravili takšne pretvorbene tabele, po potrebi pa se bodo obrnili na računalniška centra obeh Univerz upoštevajoč njihovo opozorilo, da preslikav šifrantov za nazaj ni. Sprejet je bil sklep:

SKLEP 2: Za potrebe morebitne pretvorbe podatkov IZUM pošlje gospe Duši Marjetič na Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport zahtevo po preverbi možnosti, da pretvorbene tabele šifer visokošolskih zavodov in študijskih programov/smeri pripravijo na ministrstvu.

Na vprašanje o nujnosti, da se za potrebe knjižnic vnese tudi podatek o študijskem programu/smeri, je Sandra Kurnik Zupanič pojasnila, da je podatek potreben za namene statistik in oblikovanje nabavne politike, če knjižnica npr. pokriva več strokovnih področij. Mag. Petruša Miholič je pojasnila, da v njihovi knjižnici tega podatka ne vnašajo.

Mag. Matjaž Cigrovski je izpostavil vprašanje, kako in kaj s podatki v lokalnih bazah zaradi sprememb šifrantov na dan prehoda (t. i. "dan D"), in hkrati pojasnil, da glede tega obstajajo tri možnosti:

- a) Vsi podatki se programsko pretvorijo v šifrance iz eVŠ ne glede na status študenta; v sistemu COBISS se namestijo šifranti iz eVŠ.
- b) Študenti z veljavnim statusom dobijo kode po eVŠ, drugim se koda zbriše; v sistemu COBISS se namestijo šifranti iz eVŠ.
- c) Študenti z veljavnim statusom dobijo kode po eVŠ, študentom brez statusa se ohranijo stari podatki. V sistemu COBISS se namestijo šifranti iz eVŠ, stari šifranti pa se ohranijo. Ker so stari in novi šifranti praviloma različnih dolžin, se v vnosnih maskah ukine kontrola na fiksno dolžino šifriranega podatka.

Vsi udeleženci sestanka so se strinjali, da morajo o tem odločiti knjižnice, zato je bil sprejet naslednji sklep:

SKLEP 3: Predstavniki posameznih skupin knjižnic (dr. Mojca Kotar za knjižnice Univerze v Ljubljani, Sandra Kurnik Zupanič za knjižnice Univerze v Mariboru, mag. Petruša Miholič za knjižnice Univerze na Primorskem, Vanesa Valentinčič Murovec za knjižnico Univerze v Novi Gorici) bodo preverili potrebe knjižnic in odločitev o tem, kaj narediti z obstoječimi podatki, ki temeljijo na starih šifrantih, sporočili Izumu.

Mag. Matjaž Cigrovski je ponovno izpostavil problematiko v zvezi z evidenčno številko študenta skozi celoten študij, ki se v eVŠ ne vodi. Duša Marjetič je predlagala, da bi v prihodnosti razmislili o uvedbi enotne študentske izkaznice za celo Slovenijo, kot izhodišče pa naj bi se upošteval eVŠ. Čeprav so se strinjali, da še ni pravi čas za takšno uvedbo, je Duša Marjetič ponovno predlagala, da se EMŠO določi kot enolična številka za potrebe vodenja podatkov o študentih in da se predlaga dopolnitev Zakona o knjižničarstvu, ki bi jasno

določila tudi vrste knjižnic, ki bi lahko uporabljale EMŠO kot osebni podatek. Sprejet je bil naslednji sklep:

SKLEP 4: Univerze se pozove, da na ministrstvo, pristojno za visokošolske knjižnice, vložijo pobudo za dopolnitev Zakona o knjižničarstvu, ki bi za potrebe visokošolskih knjižnic dovoljevala uporabo EMŠA kot enolične identifikacijske številke člana.

Mag. Matjaž Cigrovski je v zvezi s preходом na šifrance iz eVŠ še opozoril, da v arhivu pretvorba kod ni mogoča in bo zato treba na dan prehoda izdelati vse potrebne izpise, statistike in druga poročila še s starimi šifranti. Po prehodu pa bo mogoče iste izpise pripravljati z novimi veljavnimi šifranti. Če se bodo v izpisih (npr. statističnih preglednicah) pojavile tudi stare kode, bodo ostale nerazrešene. Za pomoč pri razrešitvi starih kod se bodo morale knjižnice obrniti na IZUM.

V zvezi s preходом na uporabo šifrantov iz eVŠ v sistemu COBISS je Romana Muhvič Šumandl podala naslednji

PREDLOG: Določi se "dan D", ki mora biti pred začetkom, vendar najkasneje na dan začetka, študijskega leta 2013/14. Na ta dan naj se uveljavi uporaba šifrantov iz eVŠ, podatki vseh novo vpisanih študentov in študentov s statusom pa naj se vežejo na nove šifrance. Kaj se bo zgodilo s starimi podatki, je odvisno od odločitve knjižnic (gl. sklep 3).

Predstavnike knjižnic je zanimalo, kaj narediti s študenti, ki na začetku študijskega leta 2013/14 izgubijo status študenta. Zadevo je mogoče rešiti tako, da se njihovi podatki ažurirajo ročno, vendar je rešitev odvisna tudi od odločitve knjižnic iz sklepa 3.

Mag. Tomo Jarc je predlagal, da se letos podatki o študentih zadnjič posredujejo ročno, za prihodnja študijska leta pa predlaga, da se podatki o študentih prenašajo iz eVŠ na spletni vmesnik, do katerega bi imel dostop tudi IZUM, tako da bi lahko uporabljal podatke za potrebe knjižnic. Prisotni so se s predlogom strinjali, vendar sta za realizacijo potrebni ureditev pravnih vprašanj (dostop do eVŠ tudi za IZUM, uporaba EMŠO pri podatkih o članih v lokalnih bazah knjižnic ipd.) ter dopolnitev oz. priprava ustrezne programske opreme. V zvezi s tem predlogom je bil sprejet naslednji sklep:

SKLEP 5: Načrtujejo se aktivnosti, da se bo v prihodnosti IZUM lahko povezal z eVŠ preko spletnega vmesnika za namene uporabe podatkov iz eVŠ za potrebe knjižnic.

Pred zaključkom sestanka je Romana Muhvič Šumandl še pojasnila, da bodo udeleženci v naslednjih dneh prejeli predlog zapisnika sestanka za dokončno usklajitev vsebine in potrditev zapisnika.

Zapisala:

mag. Zdenka Kamenšek